

Jacob Kremer, *Die Bibel lesen — aber wie? Eine kleine Anleitung zum Verstehen der Heiligen Schrift*, Stuttgart 1980 wyd. 7 przejrzone i poprawione, Verlag Katholisches Bibelwerk, 8° ss. 92.

Maly, ale rzeczywiście poręczny i estetycznie wydany, przewodnik po najistotniejszych problemach, jakie nasuwa współczesnemu czytelnikowi Pismo św., wydany po raz pierwszy jesienią 1965 w wydawnictwie Katholisches Bibelwerk w Stuttgarcie, okazał się dziełkiem bardzo poczytnym, uzyskał już siedem wydań, przy czym w wyd. 6 został na nowo przepracowany i dostosowany do nowych wymagań stawianych przez rozwój problematyki naukowej w badaniach biblistycznych. Autor prof. dr Jakub Kremer (ur. w 1924 r.), od 1972 r. profesor od Nowego Testamentu na Katolickim Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Wiedeńskiego, miał na uwadze w pierwszym rzędzie udostępnienie zrozumienia słowa Bożego szerokim kręgiem czytelników, stąd ujęcie popularyzatorskie, jednak dla zainteresowanych bardziej naukowo poruszającymi tematami wskazane są na końcu publikacje w przypisach oraz wykaz pomocy naukowych w postaci wydań tekstu biblijnego, synops, konkordancji i słowników. Po przedstawieniu Biblii jako księgi dla wszystkich, która nie musi być „zamknięta na siedem pieczęci”, omówione zostały trzy grupy zagadnień:

1. Nowe naukowe podejście do Biblii ma być pomocą przy jej odczytywaniu — tu znajduje uzasadnienie krytyczne podejście do Biblii, pojmowanie jej w podwójnym aspekcie, jako słowa Bożego i słowa ludzkiego zarazem, oraz podaje się krótką historię nowszej egzegezy poczynając od B. Spinozy i R. Simona w XVII w. do współczesnego poszukiwania doskonalszych metod w egzegezie historyczno-krytycznej. Przy omawianiu podwójnego ujęcia słowa w Biblii przedstawiony został problem natchnienia, bezbłędności i prawdy Pisma św. w najnowszym ustawieniu teologicznym.

2. Orientacja w ważniejszych wiadomościach niezbędnych dla właściwego rozumienia Biblii, dostarczanych przez współczesną wiedzę biblijną: autorstwo tekstów, język, sposób wyrażania się, mentalność pisarzy oraz tło czasowe i historyczno-religijne.

3. Wiarygodność i prawda Ewangelii — działalność pisarska ewangelistów (tu omówiono zagadnienie synoptyczne), tradycja o czynach i słowach Jezusa w pierwotnym Kościele (postawa apologetyczna, przeprowadzanie aktualizujące oraz ujmowanie faktów w świetle zmartwychwstania Pana), możliwość dojścia do życia, działalności i nauczania Jezusa, świadectwa za prawdziwością i wiarygodnością Ewangelii.

4. Siedem zasad przy (prywatnym) czytaniu Biblii: „Szukaj słowa Pańskiego” (Am 8, 12); „Kto czyta, niech dobrze rozumie” (Mk 13, 14); „Jak mogę to rozumieć, jeśli nikt mi nie wyjaśni” (Dz 8, 31); codziennie badali Pisma, czy tak się sprawa ma” (Dz 17, 11); „Mów, Panie,

bo sługa Twój słucha" (1 Sm 3, 9); „Nie tylko słuchajcie słowa, lecz wypełniajcie je w czynie!" (Jk 1, 22); „Litera zabija, duch zaś ożywia" (2 Kor 3, 6). Zasady te zostały krótko wyjaśnione cytataми z ksiąg biblijnych. Ponadto, trzeba zauważyć, że każdy temat w powyższych grupach (rozdziałach) dodane ma po objaśnieniach wypowiedzi Urzędu Nauczycielskiego, Ojców Kościoła, świętych, pisarzy katolickich czy nawet cytaty biblijne, które stanowią dobrą ilustrację i jakby resumé całego punktu omawianego. Wyróżniają się one drukiem kursywnym. Podane jest dokładnie źródło zacytowanej wypowiedzi.

Po fachowej literaturze (wyłącznie w języku niemieckim) podano skróty ksiąg biblijnych, ustalone w Loccumer Richtlinien ekumenicznie w 1978 r. Prof. Jakub Kremer przewodniczył w Wiedniu w dniach 22—23 października 1982 r. w Colloquium Biblicum na temat słowa Bożego w Starym Testamencie z zaproszonymi gośćmi zagranicznymi m. in. z Polski i wykazywał w podsumowywaniu dyskusji taką właśnie jasność i zwięzłość, a jednocześnie celność w formułowaniu wypowiedzi, jaką można podziwiać w tym zwięzłym, a bogatym treściowo wprowadzeniu do Biblii. Mimo, że mamy już w tej chwili kilka różnych wstępów i wprowadzeń do całego Pisma św. lub do Nowego Testamentu, przydałby się jednak i w naszej polskiej bibliistyce tego typu popularyzacyjny a jednocześnie na wysokim poziomie naukowym utrzymany „kluczyk" do prywatnego wchodzenia w przebogate rejony słowa Bożego przekazanego na ludzką modłę w Biblii.

Józef Wiesław Roston